

'De Japanse Steenhouwer' en 'Saïdjah & Adinda'

DE
SAMEN
LEZING

Achtergrond

Max Havelaar, waaruit de twee verhalen 'Saïdjah en Adinda' en 'De Japanse steenhouwer' ontleend zijn, wordt door velen beschouwd als het grootste boek uit de Nederlandse literatuur. Dit monumentale werk uit 1860 is een bevreemdend boek. *Max Havelaar* eindigt met een vlammen-de toespraak, gericht aan Willem III, Koning Der Nederlanden, en heeft een belangrijke rol gespeeld in de beeldvorming van het kolonialisme in Indonesië. Je leest twee verschillende, op zichzelf staande verhalen uit het grotere werk. Lees de achtergrondinformatie op www.litterairecanon.be.

Leestijd

In totaal lees je aan deze twee verhalen iets meer dan **30 min** voor. Afhankelijk van hoeveel tijd je aan de discussies en de creatieve opdrachten besteedt, kun je met dit materiaal **±2 lesuren** vullen.

Doelgroep

Geschikt vanaf 12 à 13 jaar, maar ook heel geschikt voor oudere groepen.

Aandachtspunten

- ↘ Het verhaal 'De Japanse steenhouwer' is de originele tekst uit *Max Havelaar*. 'Saïdjah & Adinda' is een licht vereenvoudigde versie van de hand van Herman Kakebeke.
- ↘ De taal in 'De Japanse steenhouwer' is origineel 19de-eeuws Nederlands (met hier en daar ook enkele spellingseigenaardigheden ('y' in plaats van 'ij', bijvoorbeeld). Door de structuur van het verhaal, met de steeds herhalende zinsbouw levert dit niet al te veel problemen op.
- ↘ Onbekende Indonesische woorden worden meestal uitgelegd in de marge. Het is niet altijd de moeite om daarvoor de flow van het verhaal te stoppen.
- ↘ De structuur van 'Saïdjah & Adinda' is vrij eenvoudig. Hoewel het verhaal een duidelijke politieke boodschap heeft, zeker in de context van het volledige werk, laat het zich ook gewoon lezen als een tragisch liefdesverhaal.

Voor avontuurlijke groepen

- ↘ De tirade aan het einde van *Max Havelaar* blijft indrukwekkend. Toon je leerlingen hoe taal als een pletwals gebruikt kan worden. De volledige tekst staat op DBNL.
- ↘ De Nederlandse striptekenaar Dick Matena bracht recent een mooie stripversie van het verhaal uit. Ga met je leerlingen na welke keuzes hij daarin gemaakt heeft, en of ze volgens jullie werken.
- ↘ Voor wie meer wil weten over Indonesië en de geschiedenis van het kolonialisme daar, is *Revolusi* van David Van Reybroeck een mooie (maar uitdagende) aanvulling. Zeer boeiend als non-fictietekst om met oudere leerlingen in te duiken. De gelijknamige podcast is uitstekend.